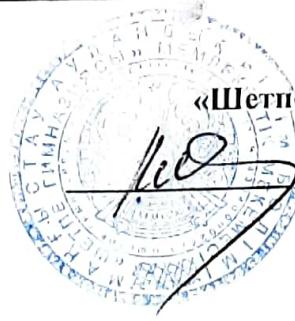

«БЕКІТЕМІН»

«Шетпе гимназиясы» ММ

директоры

Г.Нұрмагамбетова

"Шетпе гимназиясы" мемлекеттік мекемесінің
шкілеңбектәртіп
ережесі

Гимназия қызметкерлері үшін Ішкі еңбек тәртібінің ЕРЕЖЕСІ

Тараулары:

1. Жалпы ережелер.
2. Гимназия қызметкерлерін қабылдау, ауыстыру және жұмыстан шыгару тәртібі.
3. Гимназия қызметкерлерінің негізгі құқықтары.
4. Гимназия қызметкерлерінің негізгі міндеттері.
5. Гимназия әкімшілігінің негізгі құқықтары.
6. Гимназия әкімшілігінің негізгі міндеттері.
7. Гимназия оқушыларының негізгі міндеттері.
8. Гимназия оқушыларының негізгі құқықтары.
9. Жұмыс уақыты және оны пайдалану
10. Жұмыстагы және оқудагы жетістіктері үшін мадақтаулар.
11. Еңбек және оқу тәртібін бұзғаны үшін жауапкершілік.
12. Оқу тәртібі.
13. Гимназия аймагы мен бөлмелеріндегі тәртіп.

Гимназияның Ішкі тәртіп ережесі – ҚР Еңбек Кодексі негізінде қызметкерлерді жұмысқа алу және босатуды, негізгі құқықтарды, еңбек шартына тұруышлар мен оқушылардың негізгі міндеттері мен жауапкершіліктерін, жұмыс уақытын, демалыс уақытын, оқушылар мен қызметкерлерге белгіленетін мадақтаулар мен жазалау шараларын және гимназиядагы басқа да еңбек қарым-қатынасын ретке келтіретін мәселелерді қарастыратын ережелер құжаты.

Гимназияның Ішкі тәртіп ережесі Гимназия Жарғысы, ҚР-ның «Білім туралы» заңы, ҚР Еңбек Кодексі негізінде жасалды.

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР:

1.1. Ішкі еңбек тәртібі ережесі еңбек тәртібін иығайту, еңбекті ғылыми негізде ұйымдастыру және жұмыс уақытын дұрыс пайдалану, жұмыс сапасын арттыру мақсатын көздейді.

1.2. Ішкі еңбек тәртібін қолдануға байланысты мәселелерді өзіне берілген құқық шенберінде мектеп әкімшілігі, кей жағдайда қазіргі заңда және гимназияның Ішкі еңбек тәртібі ережесіне сай шешеді. Сондай-ақ бұл мәселелер өздеріне берілген өкілеттілік шенберінде еңбек ұжымымен бірге шешіледі.

2. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ҚАБЫЛДАУ, АУЫСТАРУ ЖӘНЕ ЖҰМЫСТАН ШЫҒАРУ ТӘРТІБІ

2.1. Қызметкерлер жұмыс берушімен жазбаша түрде еңбек шартына отыру арқылы оз құқығын жүзеге асырады. Келісімшарт 2 данада жасалады. Бір данасы жұмысқа жалданушыға беріледі, екінші дана жұмыс берушіде қалады.

2.2. Жұмысқа қабылдау еңбек шарты негізінде мекеме басшысының бүйрекімен іске асады. Бүйрек шарты жасалғаннан кейін үш күн ішінде жұмысқа қабылданушыға хабарланады.

2.3. Жұмысқа қабылданушы жұмысқа 3 айдан аспайтын сынақ мерзімімен қабылдануы мүмкін. Сынақ мерзімімен қабылданғаны туралы еңбекшартында және бүйректа көрсетіледі (ҚР ЕК-нің 34-бабы).

2.4. Жұмысқа қабылданған жағдайда жұмысқа қабылданушы төмендегідей құжаттар тапсырады (ҚРЕК-нің 34-бабы) :

- * төлкүжат немесе жеке тұлғасын анықтайтын басқа құжат, зейнеткерлік шарты;
- * еңбек-кітапшасы (қосымша жұмыс ретінде істейтіндерден басқа);
- * әскери міндеттілерге әскери тіркеу құжаты;
- * білімі туралы құжаты;

* занда қарастырылған медициналық құжаттары.

2.5. Басқа жұмысқа қосымша ретінде жұмысқа қабылданғанда төлқұжат пен білімі туралы дипломы талап етіледі.

2.6. Жұмысқа қабылданған жағдайда немесе белгіленген тәртіппен басқа жұмысқа ауыстырылғанда әкімшілік жұмысшыны төмендегідей құжаттармен таныстыруға міндетті:

а) мекеменің жарғысымен;

б) ұжымның келісімшартымен;

в) Ішкі еңбек тәртібі ережесімен;

г) қызметтік талаптармен (нұсқаумен)

д) еңбек қауіпсіздігі мен өрт қауіпсіздігі туралы бұйрықтармен.

Еңбек қауіпсіздігі бойынша алғашқы нұсқау жүргізу және «Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі» журналына жазып қою.

2.7. Бес күннен артық жұмыс істеген барлық қызметкерлерге белгіленген тәртіп бойынша еңбек кітапшасы жүргізіледі.

2.8. Әрбір қызметкерге кадрларды есепке алатын жеке қағазынан, автобиографиясынан, білімі, мамандығы, кәсіби дайындығы туралы құжаттардың көшірмесінен, балалар мекемелерінде жұмыс істеуге рұқсат беретін деңсаулығы туралы медициналық қорытындыдан, жұмысқа қабылданғандығы, ауысқаны, мадақтаулары мен жұмыстан шығарылуы туралы құжаттардан тұратын жеке іс қағазы жүргізіледі.

2.9. Еңбек шартын бұзы тек занда қарастырылған жағдайлардаға жүзеге асырылады (ҚРЕК-нің 52 бап 1 тармағы).

2.10. Жұмысшы орны қысқаруына байланысты жұмыстан шығару жұмыстан шығушыны басқа жұмысқа ауыстыру мүмкін болмagan жағдайда, өз келісімімен, 2 ай бүрүн жазбаша түрде ескертілген жағдайда жүзеге асырылады. Еңбек орны қысқаруына байланысты жұмыстан шығаруды ҚРЕК-нің 56-бабына сай есепке ала отырып мекеме басшысы жүзеге асырады.

3. ҚЫЗМЕТКЕРДІҢ БАСТЫ МІНДЕТТЕРИ

3.1. Гимназия қызметкерлері міндетті:

- Жарғымен, Ішкі еңбек тәртібі ережелерімен, қызметіне байланысты нұсқаулармен жүктелген өз міндеттін қатан орындауға;
- еңбек тәртібін сақтауга – жұмысқа уақытында келу, белгіленген жұмыс уақытының ұзактығын сақтау, басқа қызметкерлердің өз міндеттін атқаруына кедегі келтіретін іс-әрекеттерден аулақ болу, әкімшіліктің тапсырмаларын уақытында және нақты орындау;
- атқарылатын жұмыс сапасын арттыруға барынша талпыну, кемшіліктер болдырмау, тапсырманы уақытында орындау, үнемі еңбек қызметінде жоғарғы нәтижелерге жетуге бағытталған шығармашылық белсенділік таныту;
- жүйелі түрде, 5жылда 1 реттеген кем емес, өзінің кәсіби шеберлігін көтеріп отыру;
- еңбекті қорғау мен қауіпсіздік шараларын, өндірістік тазалық пен гигиенаны, өртке қарсы тиісті ережелер мен нұсқауларды сақтау, арнайы берілген киімдер мен аяқ киімдермен жұмыс істеу, жеке корғануга арналған қажетті құралдарды пайдалану;
- өз жұмыс орнын таза ұстау, материалдық құндылықтар мен құжаттарды сақтаудың тәртібін бұзбау;
- материалдық менишіктерді сақтау және нығайту, электр қуатын үнемдел пайдалану, оқушыларды мектеп мүлкіне жанашырлықпен қарауға тәрбиелеу;
- Медициналық қаралудан өту туралы нұсқауга сай белгіленген уақытта медициналық тексеруден өту, егу шараларын жасату;
- Мұгалімдер сабакқа уақытында, мектептің ұйымдастыруымен өткен сабактан және мектептен тыс іс-шаралар кезінде оқушының өмірі мен деңсаулығына толық жауап береді. Оқушылар кез-келген деңгейде жарақат алған жағдайда әкімшілікке хабарлануы тиіс.

3.2. Оқушы сабакқа кешіккен жағдайда мұғалім сынып жетекшісін, кезекші әкімшілікте, директордың орынбасарын (тәрбие ісі жөніндегі орынбасарын) хабардар етуі тиіс. Мұғалім кешіккен оқушының сабакқа кіруіне тыйым сала алмайды, мұндай құқықты тек әкімшілік колдана алады.

3.3. Сабак кезінде сыйыптардың есігі ашық тұруы тиіс, мұғалім сыйып есіктерін қонырау кезінде сыйыпты желдетіп алу үшін жабуы мүмкін, жабық бөлмелерде окушылардың өздерін жеке қалдыруға тыйым салынады.

3.4. Жұмыс уақыты аяқталғаннан кейін аудитория (кабинет) тексеріледі және кілттенеді.

3.5. Мұғалімдердің окушыларды жұмыс уақыты аяқталғаннан кейін алып қалуы қатаң түрде тек келесі жағдайларда рұқсат етіледі.

Сыйып сағаттары мен жиналыстарын өткізу үшін;

Сыйыптан тыс және мектепішлік іс-шараларға дайындалу және өткізу үшін;

Сыйыптарды тазалау жұмыстарын жүргізу, кезекшілік;

Сынақтар, қосымша сабактар.

Басқа барлық жағдайларда әкімшілікпен келісім қажет.

3.6. Өрт немесе басқа стихиялық жағдайларда мұғалімдер эвакуацияның бекітілген жоспары бойынша әрекет етеді.

3.7. Гимназияның педагогикалық қызметкерлері балалардың өмірі мен деңсаулығына оқу күнінің оқыту процесі кезінде (сабакта 15 минут қалғанда басталады және окушының соңғы сабағынан кейін 15 минут кеткенде аяқталады), гимназия ұйымдастырған сыйыптан тыс және мектептен тыс шаралар кезінде толық жауап береді.

Окушылар және басқа жұмыскерлердің жарақаттану және бақытсыздық жағдайларын болдырмаудың алдын алу шараларын қолданады – зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсетеді және дереу мектеп әкімшілігіне хабарлайды.

3.9. Қандай болмасын себеппен мұғалім не басқа қызметкердің жұмыска келу мүмкіндігі болмаса, ол мүмкіндігінше қысқа мерзімде ол жайлы мектеп әкімшілігі немесе басшыларының біреуіне ескертуге міндетті.

3.9.1. Педагогтардың жұмыс күнінің (ауысымның) ұзақтығы сабак кестесімен, гимназия жарғысында өзіне бекітілген міндеттерімен, осы ережемен, қызметтік нұсқаумен, мектептің оқу-тәрбие жұмысының жоспарымен анықталады.

3.9.2. Мектеп директорының бүйірігімен мұғалімге оқу жұмысына қосымша сыйып жетекшісі, оқу кабинетінің менгерушісі, оқу шеберханасы менгерушісі міндетін атқару, сонымен бірге басқа да оқу-тәрбие функцияларын орындау жүктеледі.

3.9.3. Педагогикалық қызметкерлер педагог кадрларды атtestatциялау туралы Ережеге сәйкес бес жылда бір рет атtestatциядан өтеді.

3.9.4. Педагог қызметкерлердің, оқу-тәрбие және қызмет көрсетуші персоналдың негізгі міндеттерінің шенбері Мектеп жарғысымен, Ішкі еңбек тәртібі ережелерімен, сонымен бірге белгіленген тәртіппен бекітілген қызметтік нұсқаулар мен ережелермен анықталады.

4. Қызметкерлердің негізгі құқықтары

Қызметкерлердің негізгі құқықтары КР ЕК-нің 22-23- баптарымен, КР «Білім туралы» заңымен айқындалған.

Педагог қызметкерлер құқылы:

4.1. Гимназияны басқаруға қатысуга:

- Ұжымдық келісімшарт және Ішкі еңбек тәртібі ережелерін талқылауға;
- Педагогикалық кеңес отырыстарында жұмыс істеуге және шешімдер қабылдауға;
- Педагогикалық мекеме ұжымының жалпы жиналысында шешімдер қабылдауға.

4.2. Өзінің кәсіби ар-ожданын қоргауга.

4.3. Білім мен тәрбие беру әдістерін, оқу құралдары мен материалдарын, ГОСО бекіткен оқу бағдарламасына сәйкес оқулықтарды, окушылардың білімін бағалау әдістерін еркін таңдауға;

- 4.4. Біліктілік санатқа еркін негізде аттестациядан өтуге;
- 4.5. Өзінің педагогикалық біліктілігін кемінде бес жылда бір рет көтеруге;
- 4.6. ҚР заңнамасымен белгіленген әлеуметтік кепілдіктер мен жеңілдіктер алуға;
- 4.7. Белгілі жұмыс уақыты біткеннен кейінгі уақытта, апта сайынғы демалыс күндерінде, мейрам күндері, сондай-ақ мектеп директоры белгілеген жыл сайынғы ақылы демалыс кезегінде демалуға.
- 4.8. Жасына қарай, еңбек қабілеттілігін жогалтқанда және заңмен белгіленген басқа да жағдайларда әлеуметтік қамсыздырылуға.
- 4.9. Өз еңбек құқықтары мен бостандықтарын сотпен қорғауға.
- 4.10. Өз еңбек құқықтарын, бостандықтарын және зандық мүдделерін заңмен тыым салынбаган әдістермен қорғауға.
- 4.11. Кәсіподактық ұйымдарға бірігүе құқылы.

5. Әкімшіліктің негізгі міндеттері

5.1. Мектеп әкімшілігі міндетті:

- а) мектеп қызметкерлерінің оларға Жарғымен, Ішкі еңбек тәртібі ережелерімен және қызметтік нұсқаулармен бекітілген міндеттерінің орындаудың қамтамасыз ету;
- б) мектеп қызметкерлері еңбегін олардың мамандығы мен біліктілігіне сәйкес дұрыс ұйымдастыру, олардың әрқайсысына белгілі жұмыс орнын бекіту, құрал жабдықтарының ақаусыз болуын, еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету;
- в) еңбек және өндірістік тәртіптің қатан сақталуын қамтамасыз ету, орнықты еңбек ұжымын қалыптастыру, мектеп жұмысына қолайлы жағдай жасау, еңбек тәртібін бұзушыларға еңбек ұжымының пікірін есепке ала отырып дер кезінде шара қолдану;
- г) жұмысқа ішімдік пайдаланып келген жұмыскерді сол күнгі жұмысқа жібермеу және оған занға сәйкес шаралар қолдану;
- д) оку-тәрбие процесін жетілдіру, еңбекті ғылыми ұйымдастыруға жағдай жасау, жұмыс сапасын, еңбек мәдениетін арттыру шараларын жүзеге асыру, осы және басқа мектеп ұжымдарының озық тәжірибесін анықтап, енгізу және тарату;
- е) мектеп қызметкерлерінің теориялық деңгейі мен іскерлік біліктілігін ұдайы арттыруды қамтамасыз ету, педагогикалық қызметкерлер аттестациясын белгіленген мерзімде өткізу, жоғары оку орындарымен бірлесіп оқыту жұмысын жүргізуге қажетті жағдай туғызу;
- ж) мектепті қажет құрал- жабдықтармен, оку құралдарымен, шаруашылық инвентарымен дер кезінде қамтамасыз етуге шаралар қолдану;
- з) еңбек туралы занды, еңбек қоргау ережелерін мүлтіксіз сақтау, жұмыс жағдайын жақсарту;
- и) мектеп оқушылары мей қызметкерлердің омірі мен денсаулығын коргауды қамтамасыз ететін жағдайлар жасау, олардың аурушаңдығы мен жарақаттануының алдын алу, жұмыскерлердің техника қауіпсіздігі, өндірістік санитария және гигиена, өрт қауіпсіздігі ережелерінің барлық талаптарын білу және сақталуын бақылау;
- к) мектептің, жұмыскерлердің және оқушылардың мүлкінің сақталуын қамтамасыз ету;
- л) мектеп оқушылары мен қызметкерлеріне ыстық тағам ұйымдастыру
- м) мектеп қызметкерлерінің құнделікті мұқтаждықтарын ескеру, оларға белгіленген жеңілдіктер мен артықшылықтар беруді қамтамасыз ету;
- н) озат қызметкерлерді көтермелесу туралы мәселелерді шешу;

о) еңбек ұжымына олардың өз өкілеттігін орындауға қажет жағдайлар жасау, еңбек ұжымында іскерлік, шыгармашылық жағдай жасауга ықпал ету, мектеп қызметкерлерінің бастамашылығы мен белсенділігін барынша қолдау және дамыту, еңбек ұжымы жиналышын, өндірістік мәжілісті толық пайдалана отырып, олардың мектеп басқаруға қатысуын қамтамасыз ету, қызметкерлердің сын-ескертпелерін дер кезінде қарастырып және оларға қабылданған шаралар туралы хабарлау.

5.2. Мектеп әкімшілігі окушылар мектепте болған кезде және мектеп ұйымдастырыған шараларға қатысу кезінде өмірі мен денсаулығына жауап береді. Жаракаттанудың барлық жағдайлары жайлы белгіленген тәртіппен білім бөліміне хабарлайды.

5.3. Мектеп әкімшілігі тиісті жағдайларда өз міндеттерін бірлесіп, сонымен бірге ұжымының өкілеттігін есепке алып жүзеге асырады.

6. Әкімшіліктің негізгі құқықтары

Мекеме директоры құқылы:

6.1. ҚР Еңбек Кодексі бойынша еңбек келісім шарттарын жасауга, бұзуға және өзгертуге;

6.2. Қызметкерлерді еңбегі үшін марапаттауға;

6.3. Ішкі еңбек тәртібі ережесінің орындалуын талап етуге;

6.4. Барлық орындарда мекеме атынан сөйлеуге, таныстыруға;

6.5. Бөлінген еңбекақы қоры деңгейінде еңбек кестесін құруға;

6.6. Тарифтік тор көз немесе басқа басқарушы іс-қағаз негізінде және аттестациялық комиссия шешімімен еңбекақы тагайындауга;

6.7. Оқу жоспарын, сабак кестесі мен жұмыс кестесін бекітуге;

6.8. Мекеменің барлық қызметкерлері орындауга міндетті бұйрықтар, нұсқаулар мен басқа да актілерді, ұжым келісімімен бекітілген актілерді шыгаруға;

6.9. Келесі оқу жылына оқу жүктемесін бекітуге, жазғы демалыс кестесін бекітуге;

6.10. Өзінің оқу-тәрбие және тәрбие ісі жөніндегі орынбасарларымен біріге отырып, сабактарға қатысып, талдау арқылы, басқа да әр түрлі оқу- тәрбие іс-шараларына қатысу арқылы мұғалімдер қызметіне бақылау жасауга;

6.11. Сынып жетекшілерін, кафедра менгерушілерін, педагогикалық кенес хатшыларын тагайындауга;

6.12. Гимназия қызметіне енгізілмеген басқа да мәселелерді шешуғе.

7. Гимназия окушыларының міндеттері:

7.1. Таңдаган бейінді оқу пәні бойынша жүйелі және терен теориялық білім алуға және практикалық дәғдышын игеруге;

7.2. Міндетті оқу сабактарына қатысуға және оқу жоспары мен бағдарламасында қарастырылған барлық тапсырмаларды уақытында орындауга;

7.3. Мектептің Ішкі ережесін орындауга;

7.4. Себепті жағдайлармен сабакқа келмеген жағдайда келесі күннен қалдырмай сынып жетекшісін хабардар етуге және сабакқа келген алғашқы күні сабактан қалу себебін анықтайтын күжатты тапсыруға, пұрыш қалған жағдайда окушылар сынып жетекшісіне емдеу мекемесінің белгіленген үлгідегі анықтамасын тапсыруға;

7.5. Сыныпқа мұғалімдер, сынып жетекшісі, мектеп әкімшілігі кіргенде орындарынан тұруға;

7.6. Мектеп мұлкіне (болмелерге, құрал-саймандарға, компьютерлер мен техникалық құралдарға, оқулықтарға, кітаптарға және т.б.) ұқыпты, жана шырлықпен қарауға; окушыларға мектеп әкімшілігінің рұқсатының сыныптардан, басқа да болмелерден әр түрлі құралдар мен заттарды мектептен шыгаруға тығым салынады.

7.7. Тәртіп сақтауга және таза журуге, гимназия формасын киоғе;

7.8. Мектеп гимаратында «қонырау/жауап/смс» функциялары бар мобилді құрылғыларды қоспағанда, интернет модульдермен, фото-бейнекамералармен жабдықталған мобилді құрылғыларды (ұялы телефондар, планшеттер, смарт сагаттар және соган ұқсас басқа да

құрылғылар) пайдалануға тыйым салынады (оку үдерісіне пайдалануға қажеттілік туындаған жағдайдан басқа);

7.9. Барлық сынныптар мен тұрмыстық бөлмелерде мектептің техникалық қызметкерлерімен бірлесе отырып өздері тазалық сақтауға;

7.10. Мектептің қоғамдық өмірі мен қоғамдық пайдалы еңбегіне белсене араласуға, өз құрбылары арасындағы ғылыми білімді насиҳаттауға, белсенді өмірді ұстануға міндетті. Оку тәртібін, ішкі тәртіп ережелерін бұзған жағдайда мектеп әкімшілігі оқушыларға төмөндегідей шаралар қолдануға құқылы: ескертү беруге, сөгіс жариялауға, заң талаптарына сай мектептен шығаруға;

8. Гимназия оқушылары құқылы:

Негізгі құқыктары Бала құқығы туралы Конвенцияда, ҚР-ның «Білім туралы» заңында көрсетілген.

- 8.1. Мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандартына сай сапалы білім алуға;
- 8.2. Оку жоспарына сай балама курстарды таңдауға;
- 8.3. Өз бейімділігі мен қажеттілігіне қарай ақылы негізде қосымша білім алуға;
- 8.4. Адами тұрғыдан өзгелердің өзін силауына;
- 8.5. Денсаулығын сақтауға және ныгайтуға;
- 8.6. Оқушылар қоғамдық бастамалармен әр түрлі өзін-өзі басқару ұйымдарын құруға;
- 8.7. Мектеп басқаруға және әр түрлі кәсіби үйрмелерге қатысуға;
- 8.8. Мектеп өміріне байланысты барлық мәселелер бойынша мектеп әкімшілігіне өз ұсынысын айтуда;
- 8.9. Ақпараттық ресурстарды тегін пайдалануға, ҚР-ның Үкіметімен бекітілген тәртіп негізінде оқулықтармен, оку- әдістемелік жинақтар мен оку -әдістемелік құралдармен қамтамасыз етуге;
- 8.10. Спорт залы, оку және акт залын, кітапхананы тегін пайдалануға
- 8.11. Өз ойлары мен пікірлерін еркін айтуда;
- 8.12. Оқудагы, ғылыми және шыгармашылық қызметтегі жетістіктері үшін мадақтаулар мен марапаттауларға ие болуға құқылы.

9. Жұмыс уақыты және оны пайдалану

9.1. Сабак қонырау үнімен басталады және аяқталады, сабак басталғаннан кейін сабактың соңына дейін мұғалім және оқушылар оку сынныбында болуы тиіс. Мұғалім сабак уақытында және үзіліс кезінде оқушыларды қараусыз қалдыруға құқығы жоқ. Үзіліс уақытында оқушыларды бақылауды сыннып жетекшілері жүргізеді.

9.2. Сабактан, кезекшіліктен, мектеп-жоспарында қарастырылған сабактан тыс іс-шаралардан, өндірістік жиналыштардан, ата-аналар жиналышынан тыс уақыттарда мұғалім бос уақытын өз еркінше пайдалануға құқылы.

9.3. Мектеп әкімшілігі педагог қызметкерлерді жұмыс уақытында мектепішілік кезекшілікке тартады. Кезекшілік сабакқа 20 минут қалғанда басталады және сабак біткеннен кейін 20 минуттан кейін аяқталады. Кезекшілік кестесі бір ай бұрын құрылады және мектеп директоры бекітеді.

9.4. Күзгі, қысқы, көктемгі және тиісті демалыстан басқа жазғы демалыс күндері мұғалімдер үшін жұмыс күні болып табылады. Бұл кезеңдерде, сондай-ақ мектепте сабак өту тоқтатылған жағдайда мұғалімдер мектеп әкімшілігінің үйғарымымен оқу жүктемесінің уақытына сай педагогикалық, ұйымдастырушылық және әдістемелік жұмыстарға тартылады.

9.5. Мектеп әкімшілігі барлық мектеп қызметкерлерінің жұмысқа уақытында келіп, уақытында кетуін есепке алып отырады. Денсаулығына байланысты жұмысқа келмеген жағдайда мектеп қызметкері мүмкіндігінше ертерек мектеп әкімшілігіне ескеrtуі тиіс және жұмысқа келген алғашқы күн уақытша жұмысқа жарамсыздығы туралы анықтаманы тапсыруы тиіс.

9.6. Мектеп қызметкеріне отбасы жағдайына және басқа да себепті жағдайларға байланысты жазбаша арызы бойынша КР Еңбек Кодексінің 97- бабына сай жұмыс беруші мен жұмысшы арасындағы келісімшартта қарастырылған уақыттан аспайтын мерзімге ақысыз демалыс беріледі.

9.7. Мектеп басшысының, оның орынбасарларының, басқа да басқарушы қызметкерлердің жұмыс уақыты гимназия жұмысын басқаруды қамтамасыз етудің қажеттілігіне сай анықталады.

9.8. Жыл сайынғы ақылы демалыс уақытының кезегін мектеп әкімшілігі мектеп жұмысының қалышты жүргізілуіне әсерін тигізбейтіндей және мектеп қызметкерлерінің өз арызы бойынша оларға қажетті жағдай жасай отырып бекітеді.

9.9. Демалыс кестесі жыл сайын 15 мамырға дейін құрылады және барлық қызметкерлерге таныстырылады. Педагог қызметкерлерге жыл сайын ақылы демалыс уақыты жазғы демалыс кезінде беріледі.

9.10. Гимназияда педагог кадрлар үшін күзгі, қысқы, көктемгі демалыс уақыттарында алты сағаттық (аптасына 36 сағат) жұмыс уақыты бекітілген. Мұғалімдер, жұмысшылар және қызметкерлер үшін қазіргі занға сай бірнеше жерде жұмыс істеу негізгі жұмыс уақытынан бос уақытта жүргізуі тиіс.

9.11. Сабак кестесінің, жеке оқу- әдістемелік және оқу- тәрбие жоспарының орындалуын бақылауды директордың оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары, сондай-ақ сынып жетекшілері жүзеге асырады.

9.12. Гимназияга кезекшінің келісімімен кіруге болады. Сыныптар мен кабинеттердің кілті сынып жетекшілерінде және шаруашылық менгерушісінде болады.

9.13. Гимназия қызметкерлеріне, әкімшілікке және оқушыларға гимназия ішінде сырт киіммен, бас киіммен жүргуге, катты сөйлеуге, шулауга және темекі шегуге тыйым салынады.

Шектеулі жұмыс уақыты белгіленбеген қызметкерлер: директор және директордың орынбасарлары.

10. Жұмыс уақытында тыйым салынады:

10.1. Қызметкерлерді олардың жұмысынан бөлуге, шақырып алуға және өндірістік қызметіне байланысты емес (әр түрлі семинарлар, спорттық сайыстар, көркемөнер, туристік саяхаттар т.б.) қоғамдық тапсырмалар мен іс-шараларды орындау үшін жұмыстан босатуға;

10.2. Әкімшілікпен алдын ала келіспеген жағдайда қоғамдық істер бойынша жиналыстар, мәжілістер және әр түрлі кенестер өткізуге.

11. Жұмыстагы және окудағы жетістіктері үшін мадактаулар:

11.1. Еңбек қызметін жоғары деңгейде орындағаны үшін, өндірістік еңбекті көтергені, оку мен тәрбиенің сапасын арттырғаны үшін, ұзақ мерзімдегі мінсіз еңбегі және басқа да жұмыстагы жетістіктері үшін төмендегідей мадактаулар жүзеге асырылады: а) алғыс жариялау; б) сыйакы беру; в) құнды сыйлықпен марапаттау; г) Құрмет грамотасымен марапаттау. «а», «б», «в» бөлімдерінде мадактауларды әкімшілік жүзеге асырады.

11.2. Мадактаулар директордың бұйрығымен жарияланады, барлық ұжымға таныстырылады және еңбек кітапшасына (КРЕК-нің 45-бабына сай) тіркеледі. Мадактау шараларын іске асыру қызметшілерді материалдық және моральдық тұргыда еңбекке ынталандыруға мүмкіндік береді.

11.3. Өзінің еңбек қызметін ұқыпты және нәтижелі орындағының қызметкерлерге жұмыста жоғарылауга бірінші кезекте мүмкіндік беріледі.

11.4. Қызметкерлерге қоғамдық, моральдық және материалдық мадактау шараларын қолданғанда, мемлекеттік марапаттаулар мен құрметті атақтарға ұсынғанда еңбек ұжымының пікірі есепке алынады.

11.5. Жақсы үлгірім көрсеткен, ғылыми-зерттеу жұмыстарына, пәндік олимпиадалар мен мектептің қоғамдық жұмыстарына белсене қатысқаны үшін келесі мадактаулар жүзеге асырылады: алғыс жариялау, грамоталармен құттықтау, құнды сыйлықтармен марапаттау.

11.6. Мадактаулар сыйып жетекшілері мен пән мұғалімдерінің ұсынысымен директордың бұйрығы бойынша беріледі және сыйып жиналысында оқушыларға хабарланады. Мадактаулар туралы бұйрықтың көшірмесі оқушының жеке іс-қағаздарында сакталады.

12. Еңбек және оку тәртібін бұзғаны үшін жауапкершілік

12.1. Еңбек тәртібін бұзғаны, ягни өзіне жүктелген жұмысты орындағаны немесе дұрыс орындағаны үшін қоғамдық немесе тәртіп жөндеу бағытындағы шаралар, сондай-ақ заңда қарастырылған басқа да шаралар қолданылады.

Мектеп қызметкерлеріне еңбек тәртібін бұзған үшін мектеп әкімшілігі (директор) КР ЕК-де қарастырылған төмендегідей жазалау шараларын қолданады:

- Өзіне еңбек шарты немесе Ішкі тәртіп бойынша жүктелген міндетін ешқандай себепсіз үнемі орындаітын қызметкер, егер ол бұған дейін тәртібі үшін жазаланса, себепсіз жұмыстан қалса (соның ішінде жұмыс қунінде З сағаттан артық жұмыстан қалса), сондай-ақ жұмыска ішіп немесе наркотик пайдаланып келсе, жұмыстан босатылады.
- Жазалау шараларын директор қолданады және бұйрық бойынша хабарланады. Мектеп әкімшілігі жаза қолданудың орнына еңбек тәртібін бұзғаны туралы мәселені гимназияның Әдістемелік көнесінің карауына беруіне құқығы бар.

Жазалау шараларын қолдану тәртібі (КР ЕК-нің 64-бабына сай)

- Жаза қолданылмай тұрып, еңбек тәртібін бұзушыдан жазбаша түрде түсінік талап етіледі. Еңбек тәртібін бұзушының түсініктеме беруден бас тартуы жазалау шарасын қолдануға кедергі бола алмайды.
- Жазалау шаралары тәртіп бұзуды анықтаганнан кейін, сырқаттанған қундері мен акылы демалыс қундерін есептемегендеге, бір айдан кешіктірілмей жүзеге асырылады.
- Жазалау шаралары тәртіп бұзғаннан кейінгі алты айдан кейін қолданылмайды. Көрсетілген уақытқа қылмыстық істерге байланысты мәселелер жатқызылмайды.
- Әрбір еңбек тәртібін бұзушылыққа тек бір гана жаза түзету шаралары қолданылады.
- Жазалау шараларын қолдану барысында тәртіп бұзушылықтың ауыр-женілдігі, қандай жағдайда болған себебі, бұған дейінгі еңбегі мен тәртібі ескеріледі.
- Жазалау шараларын қолдану туралы бұйрық оның қолданылу себебін көрсете отырып, жазаланушыға үш күннің ішінде таныстырылып, қолхат алынады. Қажет болған жағдайда бұйрық гимназияның басқа қызметкерлеріне таныстырылады.

Жазалау шарасын қолданған күннен бастап алты ай мерзім ішінде қызметкер басқа еңбек тәртібін бұзбаса, онда ол тәртіп бұзған болып есептелмейді.

Әкімшілік өз ұсынысымен немесе еңбек ұжымының өтінішімен қызметкер жана еңбек шартын бұзбаган жағдайда және өзін жақсы, жауапты жұмысшы ретінде көрсете білген жағдайда бір жылдың өтуін тоспай-ақ, қызметкерден жазалау шарасын алып тастау жөнінде бұйрық шығара алады.

Жазалау уақытында Ішкі еңбек тәртібі ережесінде көрсетілгендей мадақтау шаралары қызметкерге қолданылмайды.

12.2. Өреспекел тәртіп бұзғаны үшін, атап айтқанда сабакқа ішімдік, наша немесе токсикалық заттар пайдаланып келгенде, мектеп мүлкін қастандықпен бұлдіргенде және т.б. жағдайларда окушы бірден мектептен шығарылады. Қамелеттік жасқа толмаган окушыларды мектептен шыгару казіргі заманда сай жүзеге асырылады.

Тәртіп бұзуга байланысты жазалау шаралары тәртіп бұзушылықты анықтаганнан кейін гана жүргізіледі және анықтаганнан кейін бір ай ішінде (окушының ауырып қалған немесе демалыс күндерін есептемегендеге) орындалуы тиіс. Тәртіп бұзушылық анықталғаннан соң алты ай өткеннен кейін бұл шара қолданылмайды. Егер окушылар жазаланған күннен бастап бір жыл ішінде жаңадан тәртіп бұзбаса, онда ол тәртіп бұзған болып есептелмейді.

13. Оқу тәртібі

Гимназияда педагогикалық, әкімшілік-шаруашылық және қызмет көрсетуші тұлғаларға алты күндік жұмыс күні бекітілген. Гимназияда сабак 8.00-де басталады. Мектепте педагогикалық кеңесте кабылданып, директор бекіткен сабак кеңестесі бойынша жұмыс жүргізіледі.

13.1. Мектепте сабактар белгіленген ережелер негізінде бекітілген сабак жоспарлары мен бағдарламаларына сай жүргізіледі.

13.2. Мұғалімдер мен басқа да мектеп қызметкерлеріне тығым салынады:

- * өз калаудың сабак кеңестесі мен жұмыс уақытын өзгертуге;
- * сабак пен үзіліс уақытын ұзартуға, қыскартуға немесе алып тастауга;
- * окушыларды сабактан шығарып жіберуге;
- * окушыларды сыныпта мұғалімсіз жалғыз қалдыруға;
- * мектеп ішінде темекі тартуға;
- * ұжымдастарын тиісті қызметінен болуге;
- * окушыларды қогамдық жұмыстарды орындау үшін сабактан босатуға.

13.3. Оқу жоспарында бекітілген окушылардың демалыс күндерінің уақытын қыскартуға жол берілмейді.

13.4. Сабак кеңестесі жылына екі рет жасалады және жаңа оқу жылы басталардан 5 күн бұрын ілінеді.

13.5. Сабактың басталғаны және аяқталғаны мұғалімдер мен окушыларға қонырау үні арқылы хабарланады.

13.6. Сабак басталғанын хабарлайтын қонырау үнінен кейін окушылар сыныпқа тек мұғалімнің рұқсатымен ғана кіре алады.

13.7. Сабак басталғаннан кейін оқу сабагының дүркін жүргізу үшін барлық сыныптар мен оның жаңындағы болмелерде тыныштық пен тәртіп сақталуы тиіс.

13.8. Сабакты ортасынан болуге, спбпк кезінде сыныпқа кіруге немесе шығуға тығым салынады.

13.9. Эр сыныпта тәртібі мен үлгірімі жақсы окушылардан сынып жетекшісі староста сыйлайды. Сынып старостасы сынып жетекшісіне багынады, сыныпта сынып жетекшісінің тапсырмалары мен нұсқауларын орындаиды.

13.4. Мектепте бір сыныпта жұмыс істейтін барлық мұғалімдер үшін бірыңғай педагогикалық ережелер бекітіледі:

- * сабак қонырау үнімен басталады және аяқталады;
- * сабактың әрбір минуты окушылардың белсенеді танымдық қызметін ұйымдастыруға колданылады;
- * сабактың тәрбиелік максаты білімділік және дамытушылық максатымен іштей тығыз байланысты;

- * сабактагы тәрбие сабак мазмұны, үйымдастырылуы, әдісі мен мұгалімнің жеке тұлғасының әсері арқылы жүзеге асырылады;
- * оқушыларға сыйластықпен карым-қатынас жасау керек;
- * мұгалім сабактың басында (үйымдастыру кезеңінде) оқушылардың сабакқа толық дайыдығын, оку құралдарының болуын, сабакқа көніл қоюын талап етеді;
- * мұгалімнің дауыс ыргагы сабырлы, бірқалыпты болуы тиіс. Оқушылардың сабак үстіндегі тәртібі мұгалімнің қозқарасы, дауыс екпенін өзгертуі, үнсіздік және басқа да педагогикалық әдістер арқылы ретке келтірін отырады;
- * айғайлауга, оқушының намысына тиоге қатаң тиым салынады. Олардың баламасы-сабырлы түрде талап ету, шыдамдылық пен бірқалыпты дауыс ыргагы;
- * бір сынып жұмыс істейтін мұгалімдер жағдайға карай оқушылардың сабакқа қарым-қатынасына, тәртібіне, психологиярдың кенесіне карай тәртіпке түзетулер жүргізеді;
- * дәптер, күнделіктерді толтыру және жүргізу педагогикалық кенестер мен кафедра отырыстарында жасалған біріңгай орфографиялық тәртіп негізінде жүргізіледі;
- * бір сынып жұмыс істейтін мұгалімдер пәнаралық байланыс, бір-біріне сыйластықпен қарау арқылы оқушылардың мұгалімдерге сенімін ныгайтады;
- * тәрбие жұмысында өзара бірлескен жұмыс иетижесінде жетілетін жоғары кәсіби біліктілік маңызды орын алады. Оқыту мен тәрбиенің жаңа әдістерін, түрлерін, оқыту құралдарын іздестіру және талдау жұмысының басты болігі.

14. Мектептегі және мектеп аймагындағы тәртіп

14.1. Мектеп аймагы мен сынытардың тазалығы мен жабдықталуына (жиназдардың, оқыту құралдарының дұрыс жағдайда болуы, сынып температурасы, жарығы және т.б.) директордың әкімшілік-шаруашылық бөлімі бойынша орынбасары, сынып бөлмелері бекітілген басқа мұгалімдер жауап береді.

14.2. Лабораториялар мен кабинеттердегі (физика, химия, спорт залы, компьютер сыныптары) құралдардың дұрыс жұмыс істеуіне техникалық оку құралдары жөніндегі инженер, ал оку құралдарының сабакқа дайын болуына тиісті мұгалімдер жауап береді.

14.3. Мектепте және мектеп аймагында тыйым салынады: а) ішімдік ішүгге, наркотиктік және токсикалық заттарды пайдалануға; б) азарттық ойындар ойнауға (карта және т.б.) в) темекі тарту; г) қатты сойлеуге, сабак кезінде шуллауга.

14.4. Мектеп аулаевиная және гимаратка бөгде адамның кіруіне тыйым салынады.

Ішкі тәртіп ережесі гимназияда корінеттің жерге ілінеді. Гимназияның Ішкі тәртіп ережесі барлық мұгалімдер мен оқушылар үшін біріңгай және міндетті түрде орындалуы тиіс, Ішкі тәртіп ережесінің орындалуына бакылауды мектеп әкімшілігі жүргізеді.

Журнал

10 (онбес) бет
нөмірлелгендік жаңе шиурланған,
Мекеме мөрі басылған.

«Шетле гимназия»
директоры: К.Д. Құрмагамбетова.